

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060201

DOM
2015-11-19
Stockholm

Mål nr
P 6103-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-06-11 i mål nr P 889-15, se bilaga

KLAGANDE

1. S B L

2. S E L

MOTPARTER

1. Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

2. K W

Ombud: P S H och E S

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten X i Upplands-Bro kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Bygg- och miljönämndens i Upplands-Bro kommun beslut den 13 augusti 2014, Bmn § 66, dnr 2013-159, att meddela bygglov på fastigheten X och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår K W yrkande om ersättning för rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

Dok.Id 1234424

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S B L och **S E L** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska avslå bygglovsansökan.

Bygg- och miljönämnden i Upplands Bro kommun (nämnden) har bestritt ändring.

K W har bestritt ändring. Han har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S B L och **S E L** har i huvudsak anfört samma skäl som i tidigare instanser.

Nämnden har anfört i huvudsak följande. Av bygglovsritningarna framgår inte helt om dörrarnas passagemått är tillräckligt stora för att byggnaden ska uppfylla 8 kap. 1 § plan- och bygglagens (2010:900), PBL, krav på utformning gällande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Nämnden har haft kontakt med bygglovssökande **K W** som intygat att han ska följa de krav som ställs i plan- och bygglagstiftningen. Nämnden anser att Boverkets allmänna råd om byggregler ska följas om dörrars passagemått inte framgår av ritning eller i textform. Det behandlas även vid det tekniska samrådet genom att kontrollplanen jämförs mot dörrbreddsförteckningen. På så sätt kan kraven i 8 kap. PBL uppfyllas. Nämnden anser att den sökta byggnationen uppfyller kraven på byggnaders utformning i 8 kap. 1 § PBL.

K W har åberopat vad han anfört i tidigare instanser och tillagt i huvudsak följande. Bygglovets har beviljats i överensstämmelse med den kommunala översiktsplanen i Upplands-Bro kommun. Bygglovets strider inte mot några tillämpliga byggnadsreglerande bestämmelser. Nämnden har vid beviljandet av sitt bygglov tagit

hänsyn till påverkan på grannfastigheter och haft fog för att bevilja hans bygglovsansökan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

K W har sökt bygglov för att uppföra tre bostadshus på sin fastighet X i Upplands-Bro kommun. Fastigheten omfattas varken av detaljplan eller av områdesbestämmelser.

Av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, följer att bygglov ska ges för en åtgärd utanför detaljplanelagt område om åtgärden uppfyller bl.a. de krav som följer av 8 kap. 1 § 3 PBL. Den sistnämnda bestämmelsen, som ingår i det som brukar kallas för utformningskravet, anger att en byggnad ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Det framgår således uttryckligen av lag att en prövning av om utformningskravet är uppfyllt ska ske vid bygglovsprövningen och att det är en förutsättning att utformningskravet uppfylls för att bygglov ska kunna ges. Skälet till detta är enligt förarbetena bl.a. att en bedömning av byggnadens tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga redan i samband med bygglovsprövningen ökar sannolikheten för att felaktigheter kan observeras i ett tidigt skede (prop. 2009/10:170, Del 1, s. 258).

En ansökan om bygglov ska vara skriftlig och innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för prövningen (9 kap. 21 § PBL). I bygglovsritningarna saknas i detta fall måttangivelser för dörrpassager. Ritningarna, som har angiven skala, har i övrigt i stor utsträckning måttsatts.

Boverket har bemyndigats att meddela föreskrifter om vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla utformningskravet (se 16 kap. 2 § 3 PBL och 10 kap. 1 § 3 plan- och byggförordningen [2011:338], PBF). I sina föreskrifter har Boverket som allmänt råd angett att när det gäller passagemått för dörrar i bostäder är det lämpligt att utgå från vad Svensk Standard SS 91 42 21 anger som normalnivå (se BFS 2011:6; *Boverkets byggregler - föreskrifter och allmänna råd*, med ändringsföreskrift BFS 2013:14, föreskriften 3:143). Svensk Standard anger som normalnivå för

innerdörrar av slagmodell att det är lämpligt med ett fritt passagemått om 76 cm när dörren är öppen i 90 grader.

Eftersom de aktuella bygglovsritningarna saknar måttangivelser avseende dörrpassager har Mark- och miljööverdomstolen utgå från skalmätning av ritningarna vid en bedömning av om dörrpassagerna kan anses uppfylla utformningskravet. Mark- och miljööverdomstolen kan då konstatera att utformningskravet i det avseendet inte är uppfyllt för flertalet av de dörrar som redovisas på ritningarna. Även om K W i sin kontakt med nämnden har uppgett att han avser att följa de krav som ställs i plan- och bygglagstiftningen, kan inte bygglov beviljas enligt lag om inte utformningskravet redan vid bygglovsprövningen är uppfyllt. Mot bakgrund av denna brist finns det skäl att upphäva beslutet om bygglov och återförvisa målet till nämnden för fortsatt handläggning. K W kan då ges möjlighet att komplettera sin ansökan med bygglovsritningar som, t.ex. genom angivande av mått, visar att dörrpassagerna uppfyller utformningskravet.

K W har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen. Det följer av 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar att rättegångskostnad i regel inte kan dömas ut i denna typ av mål. Yrkandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, tekniska rådet Maria Lotz, hovrättsrådet Margaretha Gistorp, referent, samt tf. hovrättsassessorn Charlotte Jansson.

Föredragande har varit Johan Erlandsson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-06-11
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 889-15

KLAGANDE

1. S B L

2. S E L

MOTPART

1. Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

2. K W

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2015-01-05 i ärende nr 40321-32697-2014,
se [bilaga 1](#)

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten, Upplands-Bro, X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 414202

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun (nämnden) beslutade den 13 augusti 2014 att bevilja bygglov för nybyggnad av tre enbostadshus på fastigheten X. Beslutet överklagades av grannarna C R, S B L och S E L samt M och N L till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) som i beslut den 5 januari 2015 avslog överklagandena.

makarna L har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

makarna L har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska undanröja nämndens beslut och upphäva det beviljade bygglovet. Till stöd för sin talan har de hänvisat till sitt överklagande till länsstyrelsen och tillagt i huvudsak följande. Det finns ytterligare registrerade fornlämningar i området utöver de som länsstyrelsen behandlat i ärendet. De nya fornlämningarna har inte beaktats i bygglovsansökan och ger ytterligare stöd för kravet på mer utredning samt att planarbete genomförs.

makarna L har yrkat syn på platsen.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen instämmer i den bedömning länsstyrelsen gjort. Vad markarna L nu anfört och vad som i övrigt framkommit i utredningen föranleder ingen annan bedömning. Deras överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 2 juli 2015.

Karin Frick

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Frick, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit tingsnotarien Martina Törnvall.